

ΑΓΙΑΣΩΤΙΚΑ ΝΙΩΣΜΑΤΑ (ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ)

1. Μέσα σ' ένα βαριλέλ έχου δυο λουγιά κρασέλ.

(το αυγό)
2. Κλειδώνου αμπαρώνου τσι μέσα κάτι (κάθεται) κλέφτσ.

(ο ήλιος που μπαίνει από τις χαραμάδες)
3. Χίλιοι μύριοι καλουγέρ' (καλόγεροι) σ' ένα ράσου τυλιγμέν' .

(το ρόδι)
4. Ένα τρίποδου αλουγέλ (άλογο) μαυροφόρους(μαυροφορεμένος) του καλτσέυ (το καβαλά), κουτσουφόρους (που φοράει κόκκινα ρούχα) του λαλεί (το αναγκάζει να τρέχει).

(η πυροστιά, όπου μαγείρευαν παλιά με την κατσαρόλα πάνω σε αναμμένη φωτιά. Μαυροφόρος είναι ο μαύρος καπνός και κόκκινη η φωτιά).
5. Κουντός κουντός καλόγηρους τσι πέρα γη φουνή του.

(το όπλο)
6. Γιατί σ' αγόρασα , κυρά μ', τσ' έδουσα τουν παρά μου, για να σι βάζου ανάστσιλα (ανάσκελα), να κάνω τη δουλειά μου.

(η σκάφη)
(σ.σ. : αίνιγμα με σαφές σεξουαλικό υπονοούμενο, δημοφιλές την εποχή που η γυναίκα αποτελούσε «σκεύος» ηδονής και ήταν αδιανόητο να εκφράσει την άρνησή της στη θέληση του άντρα.)

ΑΓΙΑΣΩΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

1. Τν οικουνουμία θα τη κάνς άμα τς έχς.

Δηλαδή, οικονομία πρέπει να κάνεις όταν έχεις (χρήματα).

2. Ξένου γάδαρου καλτσεύς, μάνι-μάνι κατιβαίνς.

Δηλαδή, αν καβαλάς ξένο γαϊδούρι, είσαι αναγκασμένος γρήγορα να κατέβεις.

3. Σα γυρίζου μες του κάμα , έχ' λουγαριασμό του πράμα.

Δηλαδή, αν κυκλοφορώ μες την πολλή ζέστη (φαινομενικά άσκοπα), κάποιος λόγος υπάρχει που το κάνω.

4. Του καλό τ' απίδ' του γρουν του τρω.

Δηλαδή, το ωραίο το αχλάδι στο τέλος το τρώει το γουρούνι.

Λέγεται μεταφορικά για να δηλώσει την κακή τύχη, κυρίως στον ερωτικό τομέα, μιας ωραίας, πολλά υποσχόμενης γυναίκας ή ενός άντρα.

5. Άμα εν (δεν) εχς νύχια α ξυστείς, μη πιριμένς α σι ξύσιν.

Δηλαδή, αν δε μπορείς μόνος σου να κάνεις κάτι για τον εαυτό σου, μην περιμένεις από τους άλλους να το κάνουν για σένα.

6. Μη λουγιάζς τα ξένα, φούτα μες του κόρφου σ'.

Δηλαδή, μην ασχολείσαι με τις ξένες υποθέσεις και κουτσομπολεύεις, αλλά να «εύχεσαι» να μη σου συμβούν τα ίδια.

7. Σα τ'φούστα μ'ήβρα, σα τ' γνώμη μ'όχ.

Δηλαδή, βρήκα φόρεμα ίδιο με το δικό μου, αλλά όχι γνώμη ίδια με τη δική μου.

8. Μι στραβό πέφτς , άλλήθουρους σκώνησι.

Δηλαδή, αν κοιμηθείς με στραβό, θα σηκωθείς αλλήθωρος.

Λέγεται μεταφορικά για να δηλώσει ότι οι κακές συναναστροφές μας επηρεάζουν αρνητικά.

9. Άμα δεις τσι τρων του βιος, τρώγι τσι σι μι τα δυο σ'.

Δηλαδή, αν βλέπεις να τρώνε τα υπάρχοντά σου, εσύ τρώγε περισσότερο.

10. Ψέματα μαγιρεύς, γη τσλιά σ' του βρίστ'.

Δηλαδή, αν λες ψέματα, στο τέλος οι συνέπειες γυρίζουν σε σένα.

11. Μήδ' αμπέλια στα βουνά, μήδι μι τς λαγοί καυγά.

Δηλαδή, αν δεν έχεις αμπέλια στα βουνά, δεν έχεις και λόγο να έρθεις σε αντιδικία με τους λαγούς.

Λέγεται για να υποδηλώσει ότι αν δεν έχεις συμφέρον, οικονομικό ή άλλο, δεν έχεις και λόγο να μπεις σε αντιπαράθεση με κάποιον.

12. Όπ' πήκα καλό, ήβρα χμώνα.

Δηλαδή, σε όσες περιπτώσεις ευεργέτησα κάποιον, βρήκα βαρυχειμωνιά. Λέγεται μεταφορικά για να δηλώσει την αχαριστία του ευεργετημένου.

13. Ρουτήσαν του λύκου:

Γιατί εχς χουντρό ζνιχ (σβέρκο);

Γιατί κάνου τς' ιδλιές μ' μονναχός μ'.

Δηλαδή, στην ερώτηση γιατί έχει χοντρό σβέρκο ο λύκος απάντησε: γιατί κάνω μόνος μου τις δουλειές μου.

Λέγεται για να δηλώσει ότι κάποιος προτιμά να κάνει τις δουλειές του μόνος του, προκειμένου να είναι σίγουρος ότι θα γίνουν και σωστά.